

Viljandimaa Aasta Nooreks valiti Kätlyn Jürisaar

Kätlyn Jürisaar

Viljandi maakonnas on noorsoovaldkonna tublisid tegijaid tunnustatud alates 2006. aastast ning selle algatajaks on olnud Viljandimaa Noortekogu. Alates 2010. aastast tunnustatakse noorsootöö valdkonna tegijaid ka riiklikult, milleks maavalitsused esitavad oma kandidaadid „Enim silma paistnud noorsootöötaja“, „Aasta koostöö“ ja „Aasta tegu“ kategooriates.

8. novembril Sakala Keskuses toimunud maakondlikul noortefoorumil tunnustasid Viljandi Maavalitsus ja Viljandimaa Omavalitsuste Liit käesoleva aasta Viljandimaa tublisid noorsooaldkonnas tegutsejaid. Kandidaate esitati sel aastal neljas kategoorias: lisaks eelmainituile valiti ka „Aasta noor“. Maakondlik komisjon sõelus esitatud nominentide hulgast välja laureaadi. Kategoorias „Aasta noor“ pälvis kõrgeima tunnustuse August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi abiturient Kätlyn Jürisaar.

Kätlyn on aktiivne noor inimene, kelle päevakava on väga tihe. Paneb imestama, kuidas ta kõike jõuab, jäädes ise seejuures rõõmsaks, heatahtlikuks ja vastutulelikuks. Õppimisega saab ta hästi hakkama, ta on osa võtnud aineolümpiaadidest ja erinevatest võistlustest-konkurssidest. Kooli õpilasesinduse presidendina on Kätlyni ülesandeks juhtida õpilasesinduse tööd.

Väljaspool kooli on Kätlyn leidnud rakendust erinevates organisatsioonides. Alates 2011. aastast kuulub ta Viljandimaa

Noortekokku ja on selle aseesimees. Kätlyn kui noortekogu esindaja vastutas koostöös Viljandi Maavalitsusega ainulaadse rahvusvahelise pilootprojekti „Eesti ja Läti noored hüppavad koos otsustajatega osalusmetroo peale“ korraldusmeeskonna liikmena projektitegevuste läbiviimise eest. Samuti oli tema vastutuspädevuses iga-aastane maakondlike noortefoorumite läbiviimine, üle-eestilise projekti raames maakondliku „Osaluskohviku“ korraldamine ja käesoleval aastal maakondliku noorte osaluskogude suvepäevade läbiviimine.

2011. aastal oli Kätlyn Viljandi Maavalitsuse noorsootöö arendustöögrupi liige ning sel aastal kuulus ta Viljandimaa avatud noortekeskuste projektikomisjoni. Lisaks sellele oli Kätlyn 2011. ja 2012. aastal Viljandimaa noorsooaldkonna tunnustuskomisjoni liige ning osales selle raames maakondliku tunnustussündmuse korraldusmeeskonna töös. Viljandimaa Noortekogu esindajana teeb ta kaasa ka Eesti Noorteühenduste Liidu üritustel ning koosolekutel.

Kätlyni tegemised hõlmavad loomulikult ka koduvalda – ta on Karksi Valla Noortevolikogu innukas liige, Karksi-Nuia Noortekeskuse aktiivi liige. Noorte Sotsiaaldemokraatide üle-Eestilise kampaania „Aita lapsel olla noor“ toimumise ajal tegutses ta vabatahtlikuna Viljandimaal ning koordineeris Karksi-Nuia vabatahtlike tegevust. 2011. aasta sügisel alustas tööd Karksi-Nuia Noortekeskuses õpilasfirma SüdaMEKS, mille tegevjuhiks on Kätlyn. Õpilasfirma tegeleb kohviku pidamise, erinevate klubiürituste, tähtpäevade ning sünnipäevapidude korraldamisega.

Kätlyni tegevus ei piirdu ainult ühiskondliku tegevusega, ta on tubli sporditüdruk – mängib kooli võrkpallivõistkonnas ning on saavutanud häid kohti murdmaajooksu võistlustel maakonnas. Kätlyni meeldib tantsida – ta keerutab jalga rahvatantsurühmas SammSassis ja kuulub tantsutruppi „La Danza“ ning osales koos Marko Aasnaga Viljandis „Koolitants 2012“ maakondlikus voorus.

Kätlynis on ka loominguline pool, mis avaldub näiteks selles, et ta oli moekollektsiooni „Ice Queen“ kaasdisainer, mis saavutas maakondlikul moeüritusel vanemas vanuseastmes „Noor moelooja 2012“ teise koha. Kätlynit tunnustati parima modelli tiitliga. Samuti osales ta moekollektsiooniga üle-Eestilisel üritusel „Moedepoo 2012“.

2012. aastal valiti Kätlyn August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi kõige sõbralikumaks tüdrukuks ning „Aasta Õpilaseks“.

Esitades Kätlyni Viljandi maakonna „Aasta noore“ kandidaadiks, iseloomustas Riina Tootsi, Viljandi Maavalitsuse noorsootöö peaspetsialist-alaealiste komisjoni sekretär, teda järgmiselt: „Imetlen tema suurt teotahet ja pühendumust ning seda, kuidas ta kõige selle juures on rõõmsameelne, heatahtlik ja abivalmis. /.../

Kätlyn Jürisaar väärib antud tiitlit talle omaste väärtuste tõttu, mis väljenduvad tema aktiivsuses nii koolis kui ka väljaspool kooli: eeskujulik õppimine, mitmekülgse huvitegevusega tegelemine, aktiivse kodanikuna kogukonna ja erinevate organisatsioonide tegemistesse panustamine ning kõige selle rõhkuse juures mitte muremine, vaid hoopis iseendale ja teistele tõestamine, et meie elus on palju meie enda kätes ja meie enda teha.“

Meil on hea meel ja oleme uhked, et „Aasta noore“ laureaadiks valiti meie kooli õpilane Kätlyn Jürisaar. Palju õnne ja edu!

Katrin Veevo

Rahvapärimusega sinasõbraks

Meie rahvakalender on rikas mitmete toredate tähtpäevade poolest. Oleme neid lastele igal aastal tutvustanud. Sügis laste traditsiooniliselt mihkliladaga, november tõi kaasa hingedeaja koos mardi- ja kadripäevaga. Vanemad rühmad uurivad rahvakombeid põhjalikumalt ja annavad siis oma teadmisi ja oskusi noorematele edasi. Ka sellel aastal tutvusid Oravade mardi- ja Mõmmid kadrikkometega lähemalt. Eeltöö kestis nädalaid. Lapsed said teada sanditamiskombe kaitsemaagilisest tähendusest, valmistasid maske ja kostüüme.

Oravate rühm pidas mardiõhtut koos peredega, tähistades sellega ühtlasi isadepäeva. Magusat küpsetamise lõhna oli majas tunda juba eelmisel päeval. Piduliste kostitamiseks tegid lapsed kaerahelbeküpsiseid. Peol kandsid lapsed vahvaid mardiriideid ja meeldiva

üllatusena tulid ka mitmed emad-isad mardikostüümides. Üheskoos mängiti, tantsiti ning söödi kombekohaselt karkskit ja joodi piima. Aitüma kõigile, kes endale toredat mardirõõmu lubasid! Rahvapärimuse varasalves on meie

jaoks veel palju avastamist ja au sees hoidmist vääriivat.

Suur tänu kõigile peredele, kes meie sügispidusid külastasid.

Kaunist jõuluootust kõigile!

Anneli Mäeots

Foto: Anneli Mäeots

Oma Mulgimaa arenguprogramm

Riigikogu Mulgimaa toetusrühma esimehe Siim Kabritsa kutsel võtsid kümme Mulgimaa vallavanemat ja linnaeapad ette sõidu pealinna, et kohtuda toetusrühma liikmetega, majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Partsi ning regionaalminister Siim Valmar Kiisleriga. Eesmärgiks oli arutada koos riigiisadega, kuidas riik saaks kaasa aidata Mulgimaa arengule ja läbi selle säilitada mulgi keelt ja kultuuri. Seekord olid teemaks majanduse ja infrastruktuuri küsimused. Inimesed elavad seal, kus on töökohad ja korras eluks vajalik taristu. Tähtis on, et inimesed jääksid elama Mulgimaale, sest siin on kergem säilitada mulgi keelt ja etnograafilist omapära. Olime ette valmistanud ka taotluse riigiisadele, kus soovime, et alates 2014. aastast loodaks Mulgimaa arenguprogramm. Lisaks veel rida mõtteid, mis annaks ära teha mulkide elujärje parandamiseks.

Mulgimaa arenguprogrammi eesmärgiks on kohaliku majandus- ja ettevõtluskeskkonna ning inimressursi arendamine. Programmi toel soovime luua tugistruktuure, mis tegeleksid ettevõtlikkuse arendamisega piirkonnas, sealhulgas koolides ning toetaks uusi ettevõtteid mentortegevusega. Soovime rohkem tähelepanu pöörata Mulgimaa eripärade ärakasutamisele ettevõtluses ja püüame koondada ettevõtjaid ühisturunduseks. Töökohtade kasv piirkonnas ja koostöö on taotlusele allakirjutanute arvates need märksõnad, mis toetavad Mulgimaa jätkusuutlikkust. Oluline on, et inimesed seaksid enda ja oma firma tuleviku Mulgimaale. Viimasel rahvaloendusel loendati mulgi keele oskajaid alla 10 000 inimese, samas elab piirkonnas 22 000 inimest. Riigikogu Mulgimaa toetusrühmaga koos aru pidades tões regionaalminister Siim Valmar Kiisler, et Mulgimaa on sellise programmi jaoks liiga suur, kuid lubas siiski programmi loomist oma ametkonnas kaaluda.

Meile annab jõudu teadmine, et samasugused programmid Setomaal ja Peipsiveeres on hästi käivitunud. Samuti on positiivne kogemus olnud kaks aastat tagasi loodud Mulgi Kultuuri-programm, mille toel viiakse ellu palju projekte, mis väärtustavad ja annavad edasi mulgi keelt ja kultuuri. Siinkohal vaid mõned selle programmi toel

ellu kutsutud tegevused: ilmub ajaleht „Üitsainus Mulgimaa“, toimuvad Mulgi oma ülikool, mälumäng „Mia küsu, sia vasta“. Välja on antud mulgikeelset kirjandust ja valmimas on õpik „Karksi murre“, samuti toimuvad koolitused õpetajatele, kes annavad edasi mulgi keelt ja kultuuri ning palju muud.

Majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Partsiiga kohtudes tuli kõne alla riigiteede olukord. Riigimaanteeedest on 64,8 protsenti kõvakattega, Viljandimaal on aga see näitaja 52,2 ja Valgamaal lausa 46,7 protsenti. Minister rääkis plaanist suunata uuel Euroopa Liidu eelarveperioodil rohkem vahendeid riigi kõrvalmaantee remondiks ja selle abil olukorda tunduvalt parandada.

Ühe uue ideena käisime mulkide poolt välja mõtte toetada sarnaselt hajasustuse veeprogrammile, mille toel on viimasel veel aastal rajatud kaevusid talude juurde, ka talude sissesõiduteede remontimist ja elektriühenduste parandamist. Sageli on need esimesed probleemid, mis takistavad uuel põlvkonnal või linnast maakodu otsivatel inimestel hajasustusse elama asumist.

Arutelude käigus tõstatasime küsimuse ettevõtlustoeuste jagamise kriteeriumitest. Riigi ettevõtluse toetuspoliitika on seni olnud suunatud suurtele ja eksportivatele firmadele. Samas annab juba praegu väikeettevõtlus üle poole Eesti sisemajanduse kogutoodangust. Mulkide sooviks on, et riik uuel Euroopa Liidu toetusperioodil suunaks palju enam toetusi väikeettevõtluse arendamisele ja korraldaks toetuste eraldamist, arvestades erinevaid Eestimaa regioone. Heaks näiteks selles valdkonnas on LEADER meetme kaudu eraldatud ettevõtlustootused, mis loiid uusi töökohti ja arendasid konkreetset piirkonda. Ettevõtluse arendamine kohapeal pakub inimestele tööd ja seeläbi väheneb inimeste äravool Tallinnasse ja välismaale.

Mulkide taotlus eeltoodud küsimustega sai päris mitme ministri ja riigikogulase lauale, eks nüüd tuleb huviga oodata, mida meile vastatakse. Ega see pole mingi ime, kui tuleb jälle mulgi kuub selga ajada ja pealinna riigiisadega kõnelema minna, ikka niikaua, kuni me oma tahtmise kätte saame.

Arvo Maling
vallavanem

Head jõuluootust!

Pühapäeval tähistatakse kirikutes ja kodudes esimest adventipüha, nelja nädala pärast on jõulud ja saabki jälle täis üks ring ümber Päikese. Kui uskuda Riigikogu esimeest, astrofüüsik Ene Ergmad, siis on Maa tiirelnud ja tiirtab veel miljoneid aastaid ümber Päikese ning me saame ikka ja jälle nautida kevade, suve, sügise ja talve vaheldumist sellel teekonnal. Me ei mõtle tihti sellele, kuidas meie planeet liigub, kust võtab ta selle jõu. Ilmselt aga võime öelda, et ka järgmisel tiiril ümber Päikese on olemas kõik neli aastaaega.

Samamoodi ei arutle me iga hetk selle üle, kust ammutame energiat, et liikuda ka ise päevast päeva, kuust kuusse orbiidil – kodu, töö, sõbrad. On see meie, inimeste, omavahelised suhted,

üksteisega kokku hoidmine või energiavahetus, nii nagu Päike ja Maa on seda teinud juba miljoneid aastaid. Juba täna võime me öelda, et ka järgmisel tiiril ümber Päikese tunneme me paljusid erinevaid emotsioone koos tehtust.

Hoidkem oma peret, kogegem laadusi jõuluvana kingikotist ning laadigem üksteisele positiivset energiat uue aasta tegemisteks!

Arvo Maling
vallavanem

Mardipäev poleks ilma kostüümideta pooltki nii vahva.

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

21. novembri istungil

Võtsid osa: Andre Aavastik, Hendrik Agur, Katrin Kivistik, Liidia Klaas, Harri Kunimägi, Alli Laande, Laili Lamp, Leo Liiber, Heino Luik, Indrek Palu, Olavi Pilk, Maire Sala, Raimo Sarv, Tarmo Simson ja vallavanem Arvo Maling. Puudus: Enn Sarv.

- Nõustuti osäihingu Starforest sooviga omandada Mäeküla külas Rängle kinnistu (registriosia nr 2566439) suurusga 33,87 ha.
- Võeti vastu Karksi valla eelarve reservfondi kasutamise kord ettenägematute väljaminekute tegemiseks.
- Võeti vastu Karksi valla 2012. aasta II lisaelarve ning suurendati tulusid ja kulusid 21 766 euro võrra.
- Määrati Karksi Vallavolikogu revisjonikomisjoni ülesandeks kontrollida 2012. aasta majandusaasta lõppedes ametiisikute toimingupiirangutest kin-nipidamist ning esitada kontrollitulemu-sed arutamiseks volikogu istungile.

KARKSI VALLAVALITSUSES

5. novembri istungil

Võtsid osa: Jüri Kert, Arvo Maling, Urmas Suurpuu, Andi Sömmner, Arne Tae ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Otsustati viia läbi hange Ainja krossi-raja kinnistul kasvava metsa müügiks ja kinnitada hanke tingimused.
- Kuulutati välja konkurss Karksi-Nuia Noortekeskuse juhataja ametikoha täit-miseks. Konkursiteade otsustati aval-dada ajalehes Sakala, CV-Online ning Karksi valla veebilehel www.karksi.ee.
- Avalduste esitamise tähtpäevaks määra-ti 5. detsember 2012. a. Konkursi läbi-viimiseks moodustati seitsmeliikmeline komisjon koosseisus: esimees – Arvo Maling ja liikmed – Katrin Kivistik, Jaak Israel, Indrek Palu, Mairi Rein-salu, Andi Sömmner, Inge Dobrus.
- Tehti Tuhalaane Külamaja nõukogu koosseisus muudatused ning vabasta-ti nõukogu liikme kohustustest Heli Runge ja Jaak Tuskam, uuteks nõuko-gu liikmeteks nimetati Annely Tuul ja Ermas Hein.
- Moodustati Tuhalaane külavanema ning Muri, Suuga ja Morna külavanema valimiste korraldamiseks ning läbiviim-iseks 24. novembril 2012. a hääleta-miskomisjon koosseisus: Inge Dobrus, Elerin Öövel ja Anneli Anijärv.
- Kooskõlastati puurkaevu asukoht Uni-vere kinnistul Univere külas.
- Rahuldati 1 laekunud avaldus korral-datud jäätmeveoga erandkorras mitteliitumiseks.

- Otsustati seada sundvaldus Oti külas asuvale Oti-2 kinnistule (kinnistuoma-nikud Aime Varusk, Rein Särev ja Hel-gi Särev) Elektrilevi OÜ kasuks Oti-2 kinnistul elektrivarustuse tagamise ees-märgil projekteeritud elektripaigaldise talumiseks.
- Otsustati viia läbi riigihange „Karksi valla kahe varem võetud laenu refinant-seerimine“ ja kinnitati hankedokumen-did. Hanke läbiviimiseks moodustati komisjon koosseisus: vallavanem Arvo Maling, vallasekretär Inge Dobrus ja spetsialist-projektijuht Dmitri Orav.
- Arutati Rahumäe tn 3 muudetud de-tailplaneeringut ja otsustati see voli-kogule esitada kehtestamiseks pärast veetrassi ümber paigutamist detailpla-neeringus märgitud asukohale kinnistu omaniku kulul.
- Arutati Karksi valla 2012. aasta II li-saeelarvet II lugemisel ja otsustati esita-da volikogule kinnitamiseks.
- Arutati Karksi valla 2013. aasta eelar-ve eelnõu I lugemisel.

12. novembri istungil

Võtsid osa: Jüri Kert, Arvo Maling, Urmas Suurpuu, Arne Tae ja vallasek-retär Inge Dobrus. Puudus: Andi Sömmner.

- Määrati projekteerimistingimused ra-jatise „Kalda tn 10 liitumine ühiskana-lisatsiooniga“ ehitusprojekti koostami-seks Karksi-Nuias.

- Nõustuti Karksi valla munitsipaaloman-dis olevate maaüksuste Kooli tn 1 ja Uus tänav koormamisega tähtajatu isikliku kasutusõigusega õhuliini viimiseks maa-kaabelliini Elektrilevi OÜ kasuks.
- Anti kirjalik nõusolek kiriku tehno-süsteemide muutmiseks Lossi tn 6 kin-nistul Karksi-Nuias ja kasutusluba raja-tisele „Sokaoru terviseraja valgustuse liitumine“ Univere külas.
- Karksi Vallavalitsus eestkostetasutuse-na andis nõusoleku alaealise nimel pä-randist loobumiseks.
- Arutati Karksi valla 2013. aasta eelar-ve eelnõu II lugemisel.

19. novembri istungil

Võtsid osa: Jüri Kert, Arvo Maling, Urmas Suurpuu, Andi Sömmner, Arne Tae ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Anti kasutusluba rajatisele „Lilli tööko-ja liitumine elektrivõrguga“ Lilli külas.
- Määrati toimetulekutoetus 22 taotle-jale kokku summas 2876,60 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus 12 abivajajale kokku summas 1260 eurot. Lasteaia toi-dutoetus määrati kolmeks kuuks kahele Karksi-Nuia lasteaias käivale lapsele ja õppekäigu toetus määrati kolmele noo-rele. Huvitegevuse toetus eraldati kahe-le õppurile.
- Otsustati sõlmida Merike Lätiga üü-rileping Rahumäe 2a III korruse ruumi nr 55 kasutamiseks iluteenuste osutami-seks alates 1. detsembrist 2012. a kuni 28. veebruarini 2015. a.
- Nõustuti ASi Epler & Lorenz Tolme-tex poolt esitatud jäätmeloa taotlusega ohtlike-, metalli- ja olmejäätmete veoks Karksi vallas.
- Eraldati reservfondist 2000 eurot mit-tetulundusühingule Tuhalaane ahju ehi-tamiseks Tuhalaane külamaja hoonesse Saare kinnistul Tuhalaane külas.
- Arutati Karksi valla 2013. aasta eelar-ve eelnõu III lugemisel.

Tuhalaane küla areneb

Olen Tuhalaane külavanem juba aastast 2004 ehk siis kaks perioodi. Selle aja sisse mahub rõõme ja muresid, rohkem ikka rõõme. Kui vaadata tagasi, siis sel perioodil on paljugi korda saadetud. Kuid üksi ei tee midagi, tähtis on meeskond sinu ümber ja see on olnud tubli. Koostöö toimub küla-majaga ja selle juhataja Anneli Ani-järvega, MTÜ Tuhalaanega, kes on võtnud küla arendamise oma missioo-niks, teiste seltsidega ning külaelani-kega. Kuna elu on muutunud projek-tipõhiseks, siis pole pääsenud sellest ka meie. Projektide toel on ehitatud Suvekursuste Keskus, kus toimuvad käsitöö- ja keraamikalaagrid, rajatud laste mänguväljak, valla külava-nemate fondi kaudu on korda tehtud spordiväljakud, ujumiskoht, lipuplats, riietuskabiin, ehitatud ujuvsild, viidud läbi heakorrapäevi, tehtud haljastust, ehitatud uus bussijaam, rajatud uus kiik jne. Tänu vallavalitsusele hea koostöö eest. Vald on alati toetanud suuremaid projekte kaasfinantseerin-guga.

Rahastati ka keraamikaahju soeta-mist. Praegu käib koos keraamikaring, kus paljud on saanud juba päris prof-fideks. Kuna meil käib külas arvukalt delegatsioon, siis on väga ilus ja prak-tiline kinkida külalistele endavalmis-tatud keraamikat. Korda tegime ka nn Jordani allika, mis voolab nüüd ilusasti tee alt läbi järve.

2009. aastal olime kandidaadid Aasta Küla tiitlile. See tähendab, et meid on ka mujal märgatud. Kohtumisel riigi-kogu esimehe Ene Ergmaga soovitas ta meil uuesti kandideerida.

Meil toimub ka palju üritusi. Tradit-sioonilistest on need vastlapäev, jaani-päev, mis on kuulus juba ka vabariigis, Mulgi maratoni joogipunkti korralda-mine, emadepäev, Jääääre kontsert, rukkimaarjapäev, Kirikumäe jooks, mis sai teoks juba 10. korda, Põrsaturniir, mis toimub järgmisel aastal juba 15. korda. Võib küsida, et kuidas Põrsatur-niir ja Tuhalaane küla seotud on, kuid Jalgpalliklubi Karksi asub Tuhalaane

Mida ordurüütlid sõid?

Prügiauk võib anda vägagi väärtuslikku infot. Eriti kui sel prügiaugul on vanust peaaegu 750 aastat.

Viljandimaal Halliste jõe kõrgel kal-dal asuva Karksi ordulinnuse pealinnuse künkul on kunagi olnud allikatoiteline vesine lohk, mida linnuseelanikud lin-nuse algusaegadel püüdsid täita. Esmalt visati sinna maharaiutud noori puid, oksti ja savi. Edaspidi sai sellest kohast ilmselt linnuse prügiauk, kuhu 13. sa-jandi teisel poolel visati kõike, mis ela-nikel üle jäi. Allikas on maa sees tegus

Foto: Heiki Valk

Väljakaevamised Karksi ordulinnuses töid päevavalgele huvitavaid leide.

külas ja ka Karksi valla lahtised meistri-võistlused jalgpallis toimusid siamaani Tuhalaanes.

Isadepäeval valisime Tuhalaane Aasta Isa, kelleks seekord sai nelja lapse isa ja aktiivne ürituste korraldaja Tõnis Kot-sar. Eelmisel aastal sai selle tiitli kõva pillimehena tuntud Ermas Hein. Koos Ants Tombiga ei puudu nad oma pilli-mänguga üheltki ürituselt. Tänu neile! Aasta lõpus peame ühiselt lastega jõu-lupidu ning täiskasvanud saavad kokku aastavahetusel.

Peale nende korraldame koos küla-maja, MTÜ Tuhalaane, MTÜ Suure-kivi Serval ning JK Karksiga ka palju muid üritusi. Sel suvel võtsime osa Külaliikumise Kodukant korraldatud ühisprojektist Avatud Külavärvad, kus sai kätt proovida töötubades ja nautida Tuhalaane endiste muusikute kontserti. Järgmisel aastal käivitub Kodukandi projekt Maale elama.

Meie piirkonnale on suur rõõmusõ-num – mustkatte alla sai Tuhalaane–Ahimäe tee, loodame, et saab ka Tuha-laane–Morna tee.

Viimaseks uudiseks on Tuhalaane külamaja katuse vahetus, mida rahas-tas LEADER. Teeme ka uue korstna ja ahju. Teises etapis on kavas remontida külamaja teine korrus, sest kohaliku rahva aktiivsuse tõttu on ruum jäänud kitsaks. On kavas midagi ette võtta kul-tuurimaja vundamendiga, kuid praegu veel ei taha plaane ära sõnuda.

See oli lühike kokkuvõte tehtust. Tä-nan veel kord kõiki, kes on andnud oma panuse Tuhalaane hüvanguks. Tänan Tuhalaane rahvast usalduse eest olla külavanem. See oli väga huvitav aeg.

Enn Sarv

Tuhalaane külavanem aastatel 2004–2012

Pilliõppe töötoas sünnivad uued staarid, kes ehk peagi sarnaselt teistele tuhalaanekatele – Hedvig Hansonile, Andre Maakerile ja Kristjan Randalule sama tuntuks saavad.

praegugi ning tänu allikaveele on kõik, mida selle koha täiteks kasutatud, väga hästi säilinud. Nii olid seal alles noorte kaskede tüved, hein, kasetoht ja roheli-sed kuuseoksad, millel vanust kuni 750 aastat.

„Vees püsib kõik orgaaniline mater-jal väga hästi alles,“ ütles Tartu Üli-kooli arheoloogia vanemteadur Heiki Valk, kes veab Eesti poolelt rahvusva-helist projekti „Ristisõdade ökoloogia“. Projekti juhtpartner on Readingi ülikool Inglismaalt ning lisaks Eesti arheolo-o-gidele on osalisteks veel Läti ja Poola teadlased.

Mida rüütlite tulek muutis?

Kahes piirkonnas – Poolas endise Preisimaa aladel ning Eestis ja Lätis ehk endisel Liivimaal on juba kaks suve tehtud väljakaevamisi kokku viies erine-vas ordulinnuses. Üks neist on Karksi, kus varem ei ole Valgu sõnul põhjalik-ke arheoloogilisi kaevamisi olnud. Kui varem on ajaloolased olnud arvamusel, et ristirüütlid püstitasid ordukindluse Karksis muinaseestlaste linnuse kohale, siis kaks suve kaevamisi on selle arva-muse kummutanud – mingit eestlaste linnusele viitavat kultuurkihti pole kahe suve jooksul õnnestunud leida. Ristisõ-dijad jõudsid Sakalamaa pinnale juba 1208. aastal, kuid seni polnud teada, millal rajati Karksisse ordulinnus.

Äsja jõudsid Inglismaalt tagasi da-teeringud Karksi kultuurkihist võetud proovidele. Valgu sõnul oli palju head materjali, näiteks pähklikoored või-maldavad viia dateeringu oluliselt täp-semaks võrreldes muu puitmaterjaliga, kus proov võib olla pärit nii puu süd-amikust kui välimistest aastaringidest – sellisel juhul võib dateeringu täpsus kõikuda rohkem kui pool sajandit. Üsna täpselt on võimalik dateerida ka leitud naharibade põhjal – ilmselt on need prügisse visatud käsitööjäägid, sest lin-nuses valmistati nii jalanõusid kui kõik-võimalikke riimu.

Niisiis näitas radiosüsiniku analüüs, et Karksis kaevatud olmejäätmete kiht on pärit aastatest 1265–1279. Seda da-teeringut toetavad ka kaks münti: Tartu piiskopkonna penn ja Tallinnas vermi-tud Taani penn, mõlemad 13. sajandi lõpp- ja 14. sajandi alguskolmandi-kust. Lisaks tuli Karksi kaevamistel välja hulgaliselt nii linnu-, kala- kui ka suuremate loomade luid. „2011. ja 2012. aasta kaevamiste peale kokku ligi kuupmeeter“, hindab doktorant Eve Rannamäe hoolikalt hoistatud ja tähis-tatud luude kogust. Nende abil püüab ta otsida vastuseid mitmele küsimusele. Heiki Valgu sõnul võttis linnus ilmselt ümbritseva piirkonna talumeestelt mak-su ning ise endale toidu kasvatamisega vaeva näha ei tulnud. Küll aga on luid uurides võimalik teha järeldusi, kas linnusesse toodi loomi elusalt või olid

andamiks lihakeha parimad palad. Esi-mesel juhul peaks luude hulgas leiduma kõikvõimalikke skeletiosi, teisel juhul on valik kitsam. Metsloomade luid oli leitu hulgas vähem, kuid välja tuli näi-teks karu luid.

Teiseks kavatseb Rannamäe luudest võetud DNA-proovide abil saada sel-gust, kas ordurüütlite sissetulekuga toimus siinmail ka muutus kasvatatava-te lambatõugude hulgas, kas sakslased töid kodumaalt lambaid laevadega Lii-vimaale. See omakorda võimaldab teha järeldusi kaubavahetuse elavnemise kohta. Valgu sõnul sõidi ilmselt lisaks lihale ka muid toite, näiteks leiba ja putru, aga viited sellele pole üle aegade säilinud. Küll viitavad leiud, et sõodi puunõudest, see tähendab, et sakslased töid kodumaalt kaasa oma harjumispä-rase puitnõude kultuuri, kus toitu sõodi vitsikutest. „Äärmiselt erinev pilt võr-reldes keskaegse linna, kasvõi Viljandi kaevamisega, kus on väga palju savi-nõude kilde. See viitab, et ka linnades ei olnud saksa kultuur ainudomineeriv, sest savinõude kasutamine on omane ol-nud ka muistsetes eesti külades. Karksi linnuse varaseimas, allikalohku tekki-nud kultuurkihis savinõude kilde ei lei-dunud,“ märkis ta.

Milline oli ordu majanduspoliitika?

„Kaevamiste põhjal on võimalik teha järeldusi selle kohta, kuidas ordu toi-mis, kas Preisi- ja Liivimaal oli ühtne majanduspoliitika või mitte,“ rääkis Valk. Majanduspoliitika kohta saab tea-tud järeldusi teha ka maastikukasutuse põhjal. Preisimaal algas pärast ordu sis-setungi kiire muutus – palju varasemaid metsi võeti kasutusele põllumaadena. Seevastu Liivimaal jäi metsa- ja põllu-maade osakaal ordu sissetungist hoo-li-mata esialgu üsna samasuguseks. Edasi on kavas väljakaevamistel täpsemalt uurida proovides sisalduvat öietolmu, mis võimaldab öelda, millised taimed kasvasid vahetult linnuse ümbruses ja milliseid kultuurtaimi kasvatati. Eri riikides tehtud kaevamised peaks võimal-dama täpsemalt kirjeldada, mis 11.–15. sajandil Liivi- ja Preisimaal seoses ris-tirüütlike sissetungiga muutus.

Karksisse rajasid ristisõdijad esial-gu puitlinnuse, mille 1298. aastal lee-dulased ühe rüüsteretke käigus maha põletasid. Vesisesse loiku tekkinud kultuurkiht pärineb esimese puitlinnuse ajast. Järgmisel sajandil ehitati samasse kohta juba kivilinnus, mis Valgu sõnul oli siiski peamiselt majandusliku tähtsu-sega, eeskätt maksumaksumise keskus. Ühtlasi oli see tugipunkt teel Viljandist läbi Ruhja ja Vönnu Riiga. Karksi lin-nust piirati veel 17. sajandi algul Root-si-Poola sõdades ning ilmselt oli linnus kasutuses veel ka Rootsi ajal, omamata siis enam sõjalist tähtsust.

Villu Päärt, Novaator

Vallavalitsus ootab aukodaniku kandidaate 10. detsembriks

Vallavalitsus ootab ettepanekuid valla aukodaniku ja teenetemärgi kavaleri kan-didaatide esitamiseks 10. detsembriks 2012. a.

Avaldus peab sisaldama esitatava isiku eluloolisi andmeid ning põhjendust (lühikest teene kirjeldust), miks ta võiks kanda valla aukodaniku nimetust või saada teenetemärgi kavaleriks.

Ettepanekuid võivad teha kõik füüsilised ja juriidilised isikud (vallakodani-kud, ühendused, organisatsioonid jne), kes saavad isiku kohta esitada ainult ühe taotluse, kas aukodaniku või teenetemärgi kavaleri kandidaadiks.

Foto: Enn Sarv

MÕISA-AJASTU JÕULUMAA

Õpetlik ja hariv Jõulumaa kogu perele!

10.–14. detsember 2012 Karksi mõisa Valitsejamajas

„Mõisa-ajastu jõulumaa“ on läbilõige ajast, millal talunikud töötasid mõisnikutele ja piirkondade nn keskusteks olid uhked mõisad koos oma kõrvalhoone-tega. See oli aeg, kus kõik tööd vilja külvamisest vilja lõikamiseni ja lamba pügamisest villa ketramiseni tehti ära käsitsi. Põldu hariti ja puupalke vee- ti hobustega. See oli aeg, kus lapsed mängisid peeruvalgel kondivurridega ja jõulukuuski kaunistati piparkookide ja õuntega.

Jõulumaa ringkäigul külastatakse MEMME-TAADI KAMBRIT, TÕÕRIISTADE KAMBRIT, SALADUSLIKU KATUSEKAMBRIT JA MEELEOLUKAT TEGEVUSTE-KAMBRIT!

MEMME-TAADI KAMBER

Selles kambris tutvume endisaegse memme-taadi elutoa eluoluga. Missugused nägid välja voodid, kapid, toolid, lauad, jne, toa sisustus ja eluks-oluks tarvilikud vahendid/tarvikud?

TÕÕRIISTADE KAMBER

Tõõriistade kambris õpitakse tunda kõnealuse ajastu tõõriistu: vikatit, leivalabidat, alasit, vokki jne. Neid kasutatakse paljudes taludes veel tänapäevalgi. Eraldi tutvutakse meeste ja naiste tõõriistadega. Neid ja paljusid

teisi tõõriistu on võimalik ka oma käe-ga katsuda. Lisaks eelenule toimub ka talvepühade kombe kohaselt õnne vala-mine tinast ja/või küünlavahast.

SALADUSLIK KATUSEKAMBER

Katusekambris ja/või pööningute-le on läbi aegade talle pandud asju ja esemeid, mida sagedasti vaja ei olnud või mis olid asendatud uutega. Sinna nn kasutute asjade (mis ajapikku võisid väga väärtuslikuks muutuda) alla või sisse peideti tihti oma kogutud vara, olgu selleks siis raha, väärisesemed, perereliikviad jne. Lähme meiega valitsejamaja pööningule ka katsume aaret otsides oma õnne proovida.

MEELEOLUKAS TEGEVUSTE-KAMBER

Tegevustekambris tutvume lähemalt vanade tavade, laulame jõululaule ja paneme proovile oma oskused ajastu mängudes. Jõulude, nagu ka aastavahe-tuse juurde, kuulusid õlgede ja heinte tupp toomine, lahkunud esivanema-te mälestamine küünalde süütamise kaudu, töötegemise keeld, jõulukirik, jõulupuu ehtimine, eriliste ja rohkete toitude valmistamine, saunaskäimine, kingitused, jõulukroonide ja -krässide valmistamine, jõululaulude laulmine, jõulumängude korraldamine jne.

PILETIINFO

• Pilet kõikidele gruppidele ja üksikkülastajatele (lapsed, täiskasvanud, pensionärid) ainult 3 €. Gruppide saatjatele sissepääs tasuta.

• Piletiinfo ja broneerimine – Ethel, 5667 0008; ethel@intro.ee

ÜLDINFO

• Jõulumaa korraldavad Karksi külama ja vabatahtlikud ja Karksi Ordumeistrid MTÜ.

• Jõulumaa info facebookis MÕISA-AJASTU JÕULUMAA lingi all.

• Jõulumaa toimub Karksi mõisa valitsejamajas – keldrikorrusel, memme-taadi kambris, pööningul ja peosaalis.

• Jõulumaa esimeseks külastusajaks kell 9.00.

• Jõulumaa ringkäik ja tegevused kesta-vad orienteeruvalt 1,5 tundi.

• Gruppidele etetellimisel borš 1 € portsjon. Etetellimisel on võimalik pakkuda ka jõulupraadi (kartul, sealiha, hapukapsas või kartul, verivorst, hapukapsas).

• Etetellimisel (tasuline lisateenus) on võimalik kutsuda ringkäiku lõpetama armastatud Jõuluvana.

LÜHIDALT KARKSI MÕISAST

Peale Liivi sõda ja eriti peale Põhjasõda hakkas arenema Karksi mõis (Schloß Karkus). Mõisa keskuseks kujunes linnusest kaks kilomeetrit kirdes paiknev teederist. 1747. aastal kinkis Vene keisrinna Jelizaveta Karksi mõisa Georg von Lievenile. 1795. aastal läks mõis Johann von Weidemeyeri omandusse. Alates 1800. aastast kuni võõrandamiseni 1919 kuulus mõis von Duntenite suguvõsale. Mõisa viimane omanik oli Reinhard von Dunten-Dalwigk, täisnimega Reinhard Graf Dunten Baron Dalwigk-Schauenburg-Lichtenfels.

Mõis ehitati esimest korda esinduslikumalt välja 18. sajandi teisel poolel von Lievenite ajal ning teist korda 19. sajandi esimesel poolel von Duntenite ajal. Ühekorruseline puidust barokne peahoone on praeguseks hävinud, kuid säilinud on mitmeid stiilseid klassitsistlikke kõrvalhooneid, sh valitsejamaja ja 1840. aastal valminud ait. Ait pärineb tegelikult 18. sajandist, kuid oma rikkaliku klassitsistliku väliskuju sai ta 1830–1840 kestnud ümberehituste käigus.

Foto: Helve Joon

Memme-taadi kamber

Piparkoogi- ja kuuselõhnaline jõulukuu kultuurikeskuses

Hoolimata sellest, et aknast välja vaadates ei ole tunnet, et kohe-kohe on saabumas jõulukuu, annab kalender sellest siiski teada. Seega oleme pidanud kultuurikeskuses tööplaan vastavalt seadma. Ootame kõiki osalema erinevatel sündmustel meie majas. Detsembrikuu kultuurikalender on ajalehes küll trükitud, aga lisaks tahan anda informatsiooni käsitöömeistrite jõululaada, kuusekaunistamise konkursi ja jõulumaa kohta.

Juba viiendat korda korraldame kultuurikeskuses laata, kus müügil käsitöö ja talukaup. Sel aastal toimub see 8. detsembril, algusega kell 9.00. Osta saab raamatuid, erinevaid adventiseadeid jm. Töötab kohvik, kus Polli küla perenaised pakuvad head suupoolist. Küpsetatakse ja kaunistatakse piparkooke, II korruse kohviku ruumides valmistatakse Mulgi oma ülikuuli III loengu raames verivorste.

Nagu traditsiooniks on saanud, toimub samal ajal jõulukuuskede kaunistamise konkurss. Osalema ootame lapsi, täiskasvanuid, peresid, kollektiive, üksikuseid ja taidlusringseid. Töö teostamise tehnika on vaba. Kuusepuu, kõrgusega kuni 2 meetrit, annavad korraldajad kohapeal. Oluline on, et võistlustöö seisaks iseseisvalt püsti. Tööd saab alustada kell 10 ning aega kaunistamiseks on 2 tundi. Kell 12 alustab kolmeliikmeline žürii anonüümsete võistlustööde hindamist. Hinnatakse töö üldmuljet, materjali kasutust, kompositsiooni, teostust, ideed, originaalsust. Parimad võistlustööd saavad auhinna, selgitatakse välja ka publiku lemmik. Tulenused avalikustatakse Jõululaadal toimuva kontserdi ajal. Kõik võistlustööd jäävad näitusele JÕULUPUU 2012 kuni pühapäevani, 16. detsembrini. Konkursil osalemiseks palume registreeruda kuni 5. detsembrini tel 435 5529 või 5198 1363. Ootame rohkearvuliselt müüjaid, ostjaid, kauplejaid ning konkursil osalejaid.

13.–15. detsembrini korraldame kultuurikeskuses mudilastele ja lastele külastamiseks mõeldud jõulumaa. Tänavu esitab etenduse „Uskumatu jõuluõõ“ segaansambel Pool kuus. Etenduse lavastab Triinu Riis, laulud õpetab selgeks Anne

Foto: Kai Kannistu

Vaikust! Palun mitte segada! Ansambliil Pool kuus on käsil töine proov.

Gomaa. Etendusele järgnevad töötoad – piparkoogi küpsetamine, helkuri meisterdamine, tants, laul ja mängud. Koos ootame jõuluvana. Kuna tänaseks on suur osa etendustest broneeritud, siis ootame kõiki huvilisi kogu perega laupäeval, 15. detsembril. Et jõuluvana teaks pakid kaasa võtta, siis palume eelnevalt enda tulekust teada anda.

Toimub veel hulgaliselt kontserte, pidusid ning kinoseansse. Jälgige reklaami, kõige värskem info on seatud Karksi Valla Kultuurikeskuse kodulehele.

Olge kõik terved! Kohtumiseni kultuurikeskuses!

Kai Kannistu

KULTUURIKALENDER

KARKSI VALLA KULTUURIKESKUS

L 01.12	14.00	Vitafleks konverents
01.12–02.01.2013		Sinises saalis näitus „Vanad jõulu- ja näärikaardid“.
P 02.12	16.00	I adventiküünla süütamine keskväljakul.
		Jõuluvana saabuvad linna
	17.00	I adventi kontsert Põlvamaa noorte puhkpilliorkestrilt kultuurikeskuses.
		Tasuta
	18.00	Puhkpilli workshop, huvilistele tutvustatakse erinevaid pille
03.12–02.01.2013		II korruse fuajees Väino Valdmanni fotonäitus „Veemälu“.
L 08.12	09.00–15.00	Käsitöömeistrite jõululaat
	10.00	Jõulukuuskede kaunistamise konkurss
	11.00	Mulgi oma ülikuul III
	13.00	Kontsert, jõulukuuskede kaunistamise konkursi tulemuste väljakuulutamine
08.12–16.12		II korruse fuajees näitus „Jõulupuu 2012“
P 09.12	16.00	II adventi kontsert Eesti Kontserdilt „AVE MARIA“, esinevad Tui Hirv, Toomas Trass, Aare Tammesalu, August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi noortekoor, lastekoor ja poistekoor. Dirigendid Sirje Veerme ja Ülle Roomets. Pilet 2 €
K 12.12	19.00	KINO „Deemonid“, Pilet 2 €
N 13.12	09.30	Jõulumaa/ broneeritud
	12.00	Jõulumaa/ broneeritud
N 13.12	12.00	Promed palsami ja Altai palsami esitlus
	14.30	Jõulumaa. Pilet 3 €
	18.00	August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi õpilaste jõulukontsert
R 14.12	09.30	Jõulumaa/ broneeritud
	12.00	Jõulumaa/ broneeritud
	14.30	Jõulumaa/ broneeritud
L 15.12	11.00	Kodustelaste jõulumaa. Pilet 3 €. Palume kindlasti eelnevalt registreerida
P 16.12	17.00	III adventi kontsert TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia tudengitelt ja õppejõududelt. Orel, klaver ja laul
K 19.12	18.00	Karksi-Nuia Muusikakooli õpilaste jõulukontsert
N 20.12	18.00	August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi 7.–12. klasside jõulupidu
R 21.12	17.00	Höbeniidi jõulupidu
L 22.12	20.00	Jõulupidu ansambliga Hellad Velled. Tantsutrupp Atenga, Karksi-Nuia muusikakooli vokaalansambel. Üllatused, jõuluvana, loterii, suupistelaud. Pilet eelmüügist 10 €, samal õhtul 12 €
K 26.12	17.00	KINO, kogupere jõulufilm „Võluhõbe 2“. Pilet 2 €
27.12.–29.12		Laululaager
E 31.12	22.00	Tantsuga uude aastasse. Ansambel KONDOR ja videodisko DJ IVO. Pilet eelmüügist 6 €, samal õhtul 8 €

KARKSI-NUIA NOORTEKESKUS

R 07.12	19.00	Gümnaasistide klubiõhtu
L 08.12	12.00	Kuuskede kaunistamise konkursil osalemine
E 10.12	14.30	Mängutuba 1.–5. klassi õpilastele
E 10.12	18.00	Filmiõhtu
T 11.12	14.45	Ekskursioon 6.–9. klassi õpilastele Karksi-Nuia lasteaeda
27.12–29.12		Muusikali laager noortekeskuses

KARKSI KÜLAMAJA

10.12–14.12		Mõisaajastu jõulumaa
K 19.12	11.00	Küla eakate jõuluootuse ennelõuna
L 29.12	19.00	Aastalõupidu. Tantsuks mängib Raen Väikene Elmari raadiost. Pääse 4 €

LILLI KÜLAMAJA

K 12.12	12.00	Valmistame jõuluseadeid. Näpunäiteid jagab Leili Nael
R 21.12	13.00	Lilli küla jõulupidu
R 28.12	20.00	Aastalõupidu

SUDISTE KÜLAMAJA

L 29.12	19.00	Aastavahetuse pidu „Kuldsed 70-ndad“. Muusika Uudo Jakobsonilt. Pilet eelmüügist 4 € ja kohapeal 5 €. Ostmine külatoa!
---------	-------	--

TUHALAANE KÜLAMAJA

L 22.12	12.00	Perede jõulupidu
L 29.12	20.00	Aastavahetuse pidu

KARKSI-NUIA LASTEAED

E 03.12	10.00	Adventiaja algus
E 17.12	10.00	Jõulukontsert endistele töötajatele
E 17.12	17.00	Kiisude rühma jõulupidu
T 18.12	16.00	Piilude rühma jõulupidu
T 18.12	17.00	Oravate rühma jõulupidu
K 19.12	16.00	Tibude rühma jõulupidu
K 19.12	17.00	Jänkude rühma jõulupidu
N 20.12	17.00	Mõmmide rühma jõulupidu

AUGUST KITZBERGI NIMELINE GÜMNAASIUM

N 13.12	18.00	Jõulukontsert Karksi Valla Kultuurikeskuses
K 19.12	18.00	4.–6. klasside jõulupidu aulais
N 20.12	13.00	1.–3. klasside jõulupidu aulais
N 20.12	18.00	7.–12. klasside jõulupidu Karksi Valla Kultuurikeskuses

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

N 06.12	17.00	Arma Erelise raamatu „Ka tädi Maalid mõtleavad ...“ esitlus
---------	-------	---

Näitused

01.12–31.12		Igaühe püha
10.12–31.12		Talvemuinasjutt

Mulkide saatesari „Säärased mulgid“ Eesti Televisioonis

Saatesari on 4osaline, mille võtted tehti tänavu suvel. Sari uurib ja vaatleb, kuipalju on Mulgimaal alles hoitud mulgi keelt ja mulgi meelt ning kuidas see avaldub tänases elus. Peategelane on Tõrvas elav Milvi Kalpus, kelle juurest alustasime teemasid ja teotsi: oleme Mulgi Peol, räägime kunagistest uhketest mulkide haarberitest, millest vähesed on alles jäänud; imetleme rahvariideid ja käsitöömeistrite töid, saame tuttavaks noorte meestega, kes jät-

kavad esivanemate traditsioone, kuuleme ilusat mulgi keelt Alli Laande, Kristi Ilvese, Tõrva Tilde ja Hummulaste suust. Saame teada, kuidas vallavanemad keelt ja kultuuri toetavad ning arenguid tagant tõukavad ehk kuidas tegutseb Mulgi Kultuuri Instituut. Saatesarjas on muhedaid jutte mulkidest ja muudugi ka laulu.

Saated on eetris ETV1 27. detsembrist 30. detsembrini algusega kell 18.45.

Silvia Karro, sarja autor

Mõisa-ajastu jõulumaa Karksi Külamajas

Käes on jälle jõulumaade aeg. Sellel aastal ootab külastajaid mõisa-ajastu jõulumaa, mida korraldab Karksi külama ja koostöös MTÜ Karksi Ordumeistritega. Üritust toetab Kohaliku Omaalgatuse Programm.

Jõulumaale ootame külastajaid lastest vanavanemateni. Tahame näidata lastele mõisaajastu tööriistu. Seoses sellega on meil palve inimestele, kellel lei-

dub kodus vanu tööriistu, et võimalusel saaksite jõulumaa ajaks neid laenutada lastele näitamiseks.

Infot jõulumaa kohta saab telefonidel 433 2736 ja 5598 7770 Tea Saaremägil. Jälgige reklaami!

Ilusat jõuluootust ja kohtumiseni jõulumaal!

Tea Saaremägi
Karksi külama ja juhataja

Aastad on selline rikkus, mida osta ja müüa ei saa, neid tuleb igapähele ükshaaval elada. Kõik rõõmud ja mured raashaaval koguda ja kogutud kullaterad jälle edasi jagada.

Õnnitleme sünnipäeva puhul

1. detsember	Maimu-Jutta Juhanson	Polli	95
2. detsember	Johannes Oidemaa	Karksi-Nuia	86
6. detsember	Elmar Elming	Karksi-Nuia	85
11. detsember	Ainu Peedu	Morna	75
12. detsember	Aksel Arro	Univere	93
13. detsember	Ellen Huum	Karksi-Nuia	85
14. detsember	Endel Moks	Sudiste	80
14. detsember	Enn Mooses	Karksi-Nuia	70
15. detsember	Kalju Torim	Karksi-Nuia	85
15. detsember	Milvi Järvi	Karksi-Nuia	80
18. detsember	Olev Villemson	Karksi	65
19. detsember	Salme Erg	Pärsi	102
21. detsember	Jutta Lill	Morna	86
24. detsember	Aita Jürise	Leeli	65
26. detsember	Jaan Pavel	Karksi	65
28. detsember	Jaan Aasa	Karksi-Nuia	88
29. detsember	Laine Seppa	Karksi-Nuia	80

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid

3. novembril sündis Elerin ja Kalver Pedoski perre tütar Kirsika

AS MIVAR-VIVA asukohaga Viljandi linn, Lossi t 41 (bussijaama juures) võtab tööle töömahu suurenemise tõttu

ÕMBLEJAJD

LIINIMEHAANIKUID

VAAKUMPAKKIJAJD (noormehed) jne

Töö on tekstiilitööstuse (tekid, padjad jne) tootmisliinil.

Tasu vastavalt tehtud tükitöö kogustele

ja preemia normitaitmise eest.

Lõunaks soe toit soodsa hinnaga oma maja sööklas.

Tööd küsima, vaatama ja läbirääkimisi pidama võib tulla igal tööpäeval.

Telefon 433 3748 või 433 4296. Kuulutus ei aegu!

EELK Peetri koguduse teated

Jumalateenistused adventi- ja jõuluaajal

02.12 kell 14.00

Adventiaja 1. pühapäev. Jumalateenistus.

Esineb koguduse segakoor Vello Ainsalu juhatusel. Peale jumalateenistust on kaetud kohvilaud ja toimub Täiskogu koosolek.

16.12 kell 14.00

Adventiaja 3. pühapäev. Jumalateenistus.

Järgneb kohvilaud ja vestlusring.

24.12 kell 14.00

Jõululaupäeva sõnajumalateenistus.

Esineb koguduse segakoor Vello Ainsalu juhatusel.

25.12 kell 14.00

Jõulupüha jumalateenistus armulauaga.

31.12 kell 18.00

Vana-aastaõhtu jumalateenistus armulauaga.

Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) telefonil 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.

EAÕK Karksi-Nuia kirikus

Teisel jõulupühal, kolmapäeval, 26. detsembril kell 11.00
Jõulupüha Jumalik Liturgia

Lume tulekuga algab lasteaias jälle suusahooaeg

Karksi-Nuia lasteaia töökas pere on hoolitsenud aastaid selle eest, et lasteaias käivad lapsed saaksid ära proovida suuskadel seismise ja libisemise. Mõnele mudilasele on see esmane kogemus teha tutvust suuskade ja suusatamisega. Kogenu õpetajate sõnul on lasteaia tingimustes algõppeks parimad just klambriteta tõrvatud puusuusad. Neid saab laps oma jalanõudega lihtsalt kasutada. Ka ei ole puusuusad nii libedad kui plastikust ja lapsed tunnevad esimesest hetkest suuskadel olemisest rõõmu. Lasteaial on paarkümmend suusapaari ja vanimad neist ligi poole sajandi vanused, kuid laste hulgas ikka kõige populaarsemad. Armsad linna- ja vallaelanikud, kui Teil või Teie tuttavatel sõpradel on kodus seisma jäänud laste puust suuski ja nad uut omanikku igatsevad, siis tooge need palun Karksi-Nuia lasteaeda, et poisid ja tüdrukud saaksid tunda rõõmu sportimisest. Võib-olla sirgub just Teie annetatud suuskadel järgmine maailma-meister. Lasteaed on tänulik ka üksiku või veidi parandamist vajava suusa eest. Head libisemist!

Alice Virit
lasteaia hoolekogu liige
Kaja Saar
Oravate rühma õpetaja

„Sa eldene aig, saigi valmis tettu“ (Asta Jaaksoo)

Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Seltsi maja peab 2012. aastal mitut juubelit: 17. detsembril 1987 avati seltsi maja koos kauplusega Kadri;

Foto: erakogu

Seltsi maja avamine veerand sajandit tagasi tõi kokku palju huvilisi.

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

ENDEL VALTMÄE
05.12.1930–24.10.2012
Suuga

ENDEL REINBACH
30.09.1934–04.11.2012
Karksi-Nuia

LJUDMILA TŠERNIŠEVA
13.04.1962–05.11.2012
Karksi-Nuia

ENDEL KALJA
26.06.1927–12.11.2012
Karksi-Nuia

SALME PUKS
01.12.1923–14.11.2012
Äriküla

JÜRI MILLISTVERE
14.09.1937–17.11.2012
Karksi-Nuia

AINO ILUSMETS
25.04.1938–22.11.2012
Sudiste

Tuleb tahta otsida ja Sa leiad!

Ei ole mul tahtmist ei ole ka tuju, parema meelega jääksin ma koju. Nii mõlesin tollal, kui saabusin siia, kuis saaksin need päevad küll õhtule viia. Nüüd möödunud päevad, kuu mööda on läind, kaks päeva veel lisaks ma kohal kõik käind. Mis on minust saanud, kuhu olen ma teel, mida elu mul pakub, mis varuks on veel. Ja varuks on elul nii mõndagi veel, Sa hoia vaid avatud mõtted ja meel. Enamus halbu mõtteid on läind, ajus on just nagu inventuur käind. Arno Kivistik

Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Seltsi majas toimus 24.09–23.10 „Tööalane motivatsioonikoolitus“, mis sai teoks tänu Eesti Töötukassale. Koolituse korraldaja oli Sinu Koolituspartner OÜ ja läbiviija psühholoog Hille Krusberg. Osales 16 Karksi valla elanikku vanuses 20–60 eluaastat. Tore, et selline üritus tuli koju kätte ja et keegi huvilistest ei jätnud seda võimalust kasutamata. Koos käidi kolm korda nädalas, et arutleda, kuidas oma mõttemaailma kujundada ja tööturul konkurentsivõimeline olla. Hille Krusberg rõhutas korduvalt, et kille saab alguse just inimese enda mõtlemisest, sest igapähele on omad probleemid. Mõnikord on vaja pikemat koostööd hea spetsialistiga, teinekord piisab ühest individuaalsest vestlusest. Nii mõnigi osalenu leidis endas seni avastamata andeid, ressursse ja võimeid. Paljud polnud kunagi kohtunud psühholoogiga, kuklas eelarvamus, et vestlused spetsialistiga, koolitused-kohtumised on vajalikud küll teistele, kuid mitte meile. Saime koolituse käigus aru, kui tähtis on suhtumine, avatud-olek ja valmidus endaga töötada. Alustada tuleks aga siiski enne, kui inimene oma eluga kriisi jõuab. Reaalsesse ellu tagasi tulemine nõuab meeletult suurt jõupingutust ning tihti jääb isegi pere abist väheseks. Spetsialist aitab otsida lahendusi, mitte

Foto: Indrek Palu

Tunnistusest tähtsamaks peavad koolitusel käinud mõttemaailma muutumist.

süüdlasi. Psühholoog Hille Krusberg rõhutas korduvalt mõttemudelit, et igaüks võib homme olla parem ja konkurentsivõimelisem inimene kui eile.

Koolitus andis nii mõnelegi lootuskii-re tõusta tuhost ning naasta tööturule. Hille aitas meil avastada oma tagasihoidlikumaid külgi, mis olid seni elu edasimineku takistusteks, näiteks suhtlemisoskust, esinemisjulgust jms.

Koolituse käigus arendasime meeskonnatööd, eneseanalüüsi ja -juhtimist. Saime palju uusi kogemusi, innustust ja motivatsiooni. Julgustame kõiki koduvalla kaaskodanikke läbima motivatsioonikoolitusi või olema kursis muude psühholoogiliste teemadega. Ärge olge oma eelarvamuste küüsis, unustage negatiivsed mõtted. Meil kõigil on koht siin päikese all. Artikli alguses olevad Arno Kivistiku luuleread räägivadki kõnekalt, kuidas ta koolituse käigus positiivsemaks ning teotatulisemaks on muutunud.

Täname tehtud töö eest Hille Krusbergi. Loodame, et see leek, mille Sa meis sütitasid, põleb veel kaua. Täname ka kohalikku publi „Tantsivad Mulgid“ eesotsas Indrek Paluga, kes andis suure panuse meie toilitustamisel.

Ene Rohulaid
Hargu Haller

Egäl oma kodu

Medel kigel om oma kodu, olgu sii ütsikk määnte, om ta egäutele varjupaigas ja kindluses. Vanast ellive enampest kik oma viimatse elutunnini sünnikodun. Sii aig om ammu müüdä lännü ja aig om muuten elu pallu tõisess. Nüüdsel aal lääve latse esäkodunt aigsest välä, küll õpme, tüüle, pereõnne otsme. Nuure inimese tahave parempet elämist ja oma kodu. Siinkotusel tahas ütelde, et om egatsugust peret, om kodusit, kus vanempit austets ja oidas ja om pere-sit, kus om esiki raske akkame saia ja om peris ütsikit inimesi. Ütsikus jäänu vanainimese peave lepmo oma eluge. Egäkõrd ei saa valide egä otsuste, kus oma viimatse eluaaste müüdä saata.

Mede jututoa rahvas tahts täädä ja oma silmage nätä, kudamuudu elave nii vanakse ja uult vajave inimese, kes esi äämp oma eluge kodun välä ei tule. Lepsime siss kokku Polli Hooldekodu juhatei ja Mulgi Häärberi Eakatekodu perenaesege küllämineku. Juhtusi ka ilus päikseline päe oleme. Kigepäält läits sõit Polli. Joba kaugelt paist edimelt silma hooldekodu ümmer kõrran aid, kun väräti man võts meid lahkelt vastu juhatei Laine Ikkonen. Saime täädä, et elu käib katen majan. Edimelt külastime kortermaja, kun eläve nii, kes esi parempest akkame saave. Siss vaadime üle päämaja, mis om koduss kehvimpe tervisege inimeste jaoss. Meid oodas puhkeruumin katet tiilaud õunakuugige. Seinü kaunistive hooleluste joonistet pildi. Juhatei kõnel hooldekodu elust ja tegemistest, kiits oma inimesi, kes tüüd teeve suure sõame ja kohusetundege. Ja sii es jää ka meil nägemede. Nenden majaden olli tunda suujust ja kergust. Nii, kes sääl eläve, om enampest kik oma valla inimese, na om rahul oma eluge. Sääl olli tutvit, kes tahtsive esi kõnelte ja juttu aia. Peris tegu olli, et õiges aas Hallistes jõuda.

Hallisten paists elu tõistmuudu. Sääl om restaureerit ilus häärber. Repi pääl tulli vastu särtsak majaperenaene, kes tutvust meid mädajege, kõnel tüükorraldusest ja hoolelalustest. Temä olli ainuke, keda me personalist näime. Sääl ellive hoolelaluse kah katen majan. Katekõrdsen päämajan eläve nii, kes esi ringi liiguve. Suur saal paist sisustet olevet vanaaigse müüblige. Tõine maja olli kah restaureerit vana maakivist, pikk katekõrdne, viimatse pääl sisustet. Halliste eakatekodun eläve enampest üle Eesti kaugempelt inimese. Sääl majan olli kuulda mitut kiilt. Säälse hoolelaluse tahtsive kah kangest kõnelte ja kigel olli ää miil, et saive juttu aija. Me saime nätä katte hooldekodu, mis om koduss avitemist vaja inimestel. Ku ütelts, et vanainimestel ei ole muud vaja ku pal-lalt suuja kammert ja kõtutäis süvvä, siss oleme nännu ja aru saanu, et vanainimese tahave kõnelte, juttu aia ja neil om pallu ütelde. Mede jututoa inimese jäive kindlas, et ku tulep vaja oma kodunt ära minnä, siss Polli hooldekodu võis küll koduss olla.

Olga Palu

Foto: Saile Sakkov

Elavat vestlust ei asenda hooldekodu elanikele ükski raamat ega film.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetust: Mare Torim (toimetaja, tel 435 5526, e-post mare.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Katrin Johanson. Küljendus: Armar Paidla / OÜ Rajakaar. Trükk: AS Pajo.

Nahkru talu müüb toidukartulit. Veo võimalus. Info tel 516 5187.

Müüa 50 cm halupuid (kuiv ja toores lepp). Samas müüa pakitud kütteklot-sid ja pliidi-/kaminapuud. Vedu tasuta. Info OÜ Valmeedo, tel 517 6836, 434 4976.